

Datum
14.2.2017

Ärende
75/04.00.01/2016

KONKURRENSUTSÄTTNING AV UPPHANDLINGAR I SAMBAND MED INVESTERINGAR INOM JORDBRUKET NÄR DET MAXIMALA STÖDBELOPPET UTGÖR MER ÄN 50 PROCENT AV KOSTNADSFÖRSLAGET FÖR UPPHANDLINGEN, OCH NÄR VÄRDET AV UPPHANDLINGEN UTAN MERVÄRDESSKATT ÄR MINST 60 000 EURO ELLER VÄRDET AV BYGGNADSinVESTERINGEN ÄR MINST 150 000 EURO.

Inledning

I anvisningen förs fram aspekter som man vid konkurrensutsättning av upphandlingar måste fästa särskild uppmärksamhet på när det gäller sådana upphandlingar som har beviljats investeringsstöd med stöd av lagen om strukturstöd till jordbruket (1476/2007), nedan strukturstödslagen. **Anvisningen tillämpas på upphandling som inletts efter 1.1.2017.**

En upphandling måste konkurrensutsetts (strukturstödslagen 20 § (1412/2016) samt statsrådets förordning om strukturstöd till jordbruket (240/2015) 10 kap.) om det maximala stödbeloppet utgör mer än 50 procent av kostnadsförslaget för upphandlingen och upphandlingens (anskaffning av förnödenheter, maskiner eller anordningar) värde utan mervärdesskatt är minst 60 000 euro eller värdet av bygginvesteringen utan mervärdesskatt är minst 150 000 euro.

Med konkurrensutsättning avses att det ska ordnas en öppen anbudstävlan om upphandlingen och en annons publiceras i annonseringskanalen Hilma under adress www.hankintailmoitukset.fi.

Även om de ovan nämnda tröskelvärdena för upphandling inte överskrider eller stödet inte överstiger 50 procent av upphandlingens värde är det alltid ändamålsenligt för stödtagaren att begära anbud på sina upphandlingar.

En upphandling får inte delas upp eller beräknas med exceptionella metoder eller kombineras på ett artificiellt sätt i syfte att undgå konkurrensutsättning eller begäran om anbud.

Stödtagaren bär alltid ansvaret för att upphandlingarna konkurrensutsetts.

1. Tillämpandet av konkurrensutsättning av upphandlingar på investeringar inom jordbruket

På konkurrensutsättningen av upphandlingar tillämpas antingen strukturstödslagen eller lagen om offentlig upphandling och koncession (1397/2016, nedan upphandlingslagen). *Det uppskattade totala värdet av upphandlingen (kostnadsförslaget)* avgör om upphandlingens värde överstiger eller understiger de tröskelvärden som bestämmer de alternativa upphandlingsförfarandena.

1.1. Konkurrensutsättning enligt lagen om strukturstöd till jordbruket

Personer eller samfund som får investeringsstöd för gårdsbruk hör för upphandlingarnas del i regel till tillämpningsområdet för lagen om strukturstöd till jordbruket.

Stödtagaren är upphandlare och konkurrensutsättare om stödbeloppet överstiger 50 procent av upphandlingens värde (kostnadsförslaget) och om upphandlingens värde samtidigt överskrider *de nationella tröskelvärden* som fastställts i strukturstödslagen.

De nationella tröskelvärdena enligt strukturstödslagen är i fråga om varuupphandlingar och normala tjänsteupphandlingar 60.000 euro och vid bygginvesteringar 150.000 euro.

1.2. Upphandling enligt upphandlingslagen

Ett förfarande enligt upphandlingslagen tillämpas endast på sådana upphandlingar vars värde överstiger EU-tröskelvärdena i upphandlingslagen.

EU-tröskelvärden är beträffande varu- och tjänsteupphandling 209.000 euro och för bygginvesteringar 5.225.000 euro. Upphandlingar som överstiger dessa belopp ska i regel konkurrensutsättas med iakttagande av den EU-omfattande annonseringskyldigheten.

I praktiken gäller skyldigheten att inte konkurrensutsätta jordbrukets byggnadsinvesteringar som överstiger EU-tröskelvärdena, eftersom det maximala stödbeloppet per investering inte kan vara större än 1,5 miljon euro som är mindre än 50 procent av det EU-tröskelvärde som fastställts för byggentreprenader.

2. Exempel på skyldigheten att konkurrensutsätta:

NTM-centralen har beviljat en ung jordbrukare investeringsstöd för grundlig reparation av ladugården (stödregion AB). Enligt kostnadsförslaget är det sammanlagda värdet av byggentreprenaden (bygginvesteringen) 200.000 euro utan mervärdesskatt. Investeringens enhetskostnad som i detta fall ligger till grund för uträkningen av stödbeloppet är 180.000 euro. I stöd har beviljats 90.000 euro som bidrag och 18.000 euro som räntestöd. Stödbeloppet 108.000 utgör mer än hälften av det sammanlagda värdet av byggentreprenaden (kostnadsförslaget) om 200.000 euro. Skyldigheten att konkurrensutsätta gäller hela byggentreprenaden inklusive alla tillhörande separata anskaffningar såsom byggförnödenheter (virke, betong, dörrar, fönster, takstolar etc.) och olika monteringsarbeten (vvs-arbeten, elarbeten, automationsarbeten etc.)

NTM-centralen har beviljat en ung jordbrukare investeringsstöd för grundlig reparation av ett svininstall. Enligt kostnadsförslaget är det sammanlagda värdet av byggtreprenaden (bygginvesteringen) 200.000 euro utan mervärdesskatt. Investeringens enhetskostnad som i detta fall ligger till grund för uträkningen av stödbeloppet är 160.000 euro. I stöd har beviljats 64.000 euro som bidrag och 16.000 euro som räntestöd. Stödbeloppet 80.000 euro utgör mindre än hälften av det sammanlagda värdet av byggtreprenaden (kostnadsförslaget) om 200.000 euro. Skyldigheten att konkurrensutsätta gäller inte denna byggtreprenad.

3. Skedena i konkurrensutsättningen

Objektet som får stöd ska genomföras så ekonomiskt som möjligt. För att säkerställa detta ska föreskrivna *upphandlingsförfaranden* iakttas. Stödtagaren ska behandla deltagarna i upphandlingsförfarandet på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt agera öppet och med beaktande av proportionalitetskraven.

Med *upphandlingsförfaranden* avses de förfaringssätt som upphandlaren, dvs. i detta fall stödtagaren, ska iaktta när denne köper produkter eller tjänster på marknaden.

Upphandlingen ska i förhållande till kvalitet och kvantitet ske så öppet som möjligt och upphandlingskontraktet ska upprättas på ett ändamålsenligt sätt i förhållande till upphandlingssituationen, så att kontraktet och de upphandlingsetapper som lett till kontraktet går att verifiera.

Upphandlingsprocessen framskrider steg för steg och kan indelas i följande etapper:

- 1. Beräkna det uppskattade värdet (kostnadsförslag)**
- 2. Val av upphandlingsförfarande**
- 3. Annonsera om upphandlingen**
- 4. Upphandlingsannons inom jordbruket**
- 5. Utarbeta anbudsfrågan**
- 6. Val av anbudsgivare och anbud**
- 7. Beslut om upphandlingen**
- 8. Sluta ett upphandlingskontrakt**
- 9. Spara upphandlingsdokumenten och lämna in dem till myndigheten**
- 10. Upphandlingsdokumentens offentlighet**

3.1. Beräkna det uppskattade värdet (kostnadsförslag)

När upphandlingen planeras funderar man på vad det är som ska anskaffas och vad en ändamålsenlig upphandlingshelhet är. Dessutom uppskattas värdet av upphandlingen, dvs. i praktiken ska man utarbeta ett kostnadsförslag för upphandlingen utan mervärdesskatt.

Med bygginvestering avses utförande av en byggarbetshelhet. Också planering anses ingå i en byggarbetshelhet om planeringen genomförs t.ex. tillsammans med byggtreprenaden, dvs. om man beställer planering och genomförande av samma entreprenör. Till byggarbetshelheten anses dessutom höra alla anslutande varu- och tjänsteupphandlingar såsom byggförnödenheter och olika slag av monteringsarbeten (bl.a. maskiner och anordningar som ingår i kostnadsförslaget; t.ex.

mjölkrobot och utfodringsanordningar). I reglerna om investeringsstöd används termen *bygginvestering* som till innehållet motsvarar *byggentreprenad* enligt upphandlingslagen.

Man måste uppmärksamma att även om upphandlingarna som hör samman med exempelvis en bygginvestering kan utföras i mindre delhelheter såsom köp av byggförnödenheter och el- och rörarbeten för sig, uträknas det uppskattade värdet genom att beakta det sammanräknade värdet av alla separat köpta delar. **Om delarnas sammanräknade värde är minst 150.000 euro ska varje enskild upphandling konkurrensetsättas genom annonsförfarande, även om värdet av en sådan del ensam underskrider det nationella tröskelvärdet.**

Andelen eget arbete beaktas inte när man räknar ut det uppskattade värdet.

Det uppskattade värdet (kostnadsförslaget) är bundet då upphandlaren (stöddagaren) skickar ut upphandlingsannonsen för publicering eller på annat sätt inleder upphandlingsförfarandet.

3.2. Val av upphandlingsförfarande

Som upphandlingsförfarande kan tillämpas antingen öppet förfarande eller direktupphandling. Vid upphandling ska öppet förfarande tillämpas i första hand.

I ett öppet förfarande publiceras alltid en upphandlingsannons inom jordbruket som gäller upphandlingen. Efter att annonsen är publicerad har alla leverantörer rätt att få anbudsfrågan och lämna anbud. Upphandlaren kan inte i förväg begränsa antalet leverantörer till vilka anbudsfrågan skickas. I anbudsfrågan går det att ställa krav för anbudsgivarnas lämplighet. Lämpligheten bedöms efter det att anbudet har lämnats in. Upphandlaren kan också skicka anbudsfrågan direkt till de leverantörer som den anser vara lämpliga.

Vid direktupphandling publiceras ingen upphandlingsannons, utan beroende på situationen väljer upphandlaren en eller flera leverantörer till förfarandet och förhandlar om kontraktsvillkoren med dem.

Direktupphandling är möjlig endast när föreskrivna krav uppfylls. Upphandlaren måste meddela de nödvändiga motiveringarna för att anlita direktupphandling till den myndighet som beviljar stödet.

Villkoren för direktupphandling:

Val av direktupphandling är ett beslut om upphandlingen och det ska motiveras skriftligen. Exempel på kriterier för valet:

- *Om det vid öppet förfarande inte har kommit in några anbud eller inte har kommit in några lämpliga anbud och de ursprungliga villkoren i anbudsfrågan inte ändras väsentligt. Då kan direktupphandlingen utföras med en leverantör som upphandlaren väljer och som uppfyller kraven i annonsen eller anbudsfrågan.*
- *Det är uppenbart att det är bara en enda leverantör som kan genomföra upphandlingen. Till exempel en motsvarande lösning som krävs för investeringen finns inte att få på marknaden eller orsakerna hänför sig till tekniska lösningar eller skydd av ensamrätt.*

Upphandlingskontrakt som slutits utan motiverad orsak i sådana situationer som beror på bristfällig planering av upphandlingen eller vars syfte är att garantera att en bestämd leverantör får ensamrätt att genomföra upphandlingen är inte tillåtna.

- *Upphandlingen är exceptionellt brådskande av skäl som inte beror på upphandlaren och som inte kunnat förutses.* Då måste det vara nödvändigt att utföra upphandlingen med så snabb tidtabell att det är omöjligt att vänta på att få göra investeringen under så lång tid som åtgår för ett öppet förfarande. Den exceptionellt brådskande upphandlingen ska föranledas av utomstående orsaker och grunden för upphandlingen vara ett sådant akut skäl (t.ex. en maskin eller anordning har gått sönder på grund av ett plötsligt naturfenomen, brand) som upphandlaren inte rimligen har kunnat förutsäga.
- *Varorna inköps särskilt förmånligt, antingen hos en leverantör som lägger ner sin affärsverksamhet eller hos en boförvaltare eller en utredare vid insolvensförfarande eller motsvarande förfarande.* Det kan till exempel gälla realisering av ett konkursbo eller varor som säljs till avsevärt lägre priser än marknadspriserna på grund av att affärsverksamheten läggs ner.
- *Det är fråga om att hos den ursprungliga leverantören göra en tilläggsbeställning som inte ingick i den tidigare på behörigt sätt konkurrensutsatta upphandlingen.* Upphandlingsbehovet och upphandlingshelheten ska beaktas när upphandlingen planeras. Om det av motiverad orsak inte har varit möjligt att gå till väga på det sättet, går det att göra en tilläggsbeställning utan något nytt upphandlingsförfarande. Villkoret är att tilläggsbeställningen görs hos den ursprungliga leverantören och att den upphandling som gjorts av denne har konkurrensutsatts tidigare på behörigt sätt.
- *Det är fråga om en upphandling i anslutning till en investering som stöds och upphandlingens värde är mindre än 60 000 euro, eller en sådan del av en upphandling vars värde är mindre än 10 procent av hela investeringens värde; direktupphandling får inte väljas med detta som grund, när den åtgärd som stöds utförs på entreprenad.* Direktupphandling kan användas vid sådana delupphandlingar av försumbart värde i anslutning till en investering som inte har beaktats när anbudsförfrågan gjordes upp, exempelvis förnödenheter eller tillbehör som behövs vid byggande och som har glömts bort i anbudsförfrågan och därför inte ingår i leverantörens anbud.

3.3. Annonsera om upphandlingen

Att annonsera om upphandlingarna är ett viktigt led i upphandlingsförfarandet.

Annonseringsskyldigheten garanterar tillräcklig öppenhet i samband med upphandlingar.

Öppenhetsprincipen stöder en likvärdig och icke-diskriminerande behandling av anbudsgivarna.

Skyldigheten att annonsera gäller upphandlingar som genomförs med öppet förfarande.

Upphandlingarna tillkännages offentligt genom en upphandlingsannons inom jordbruket som läggs in på finska eller svenska på adressen www.hankintailmoitukset.fi. Utöver detta kan upphandlaren skicka anbudsförfrågan direkt till sådana leverantörer som upphandlaren anser vara lämpliga. Enligt eget övervägande får upphandlaren också publicera en upphandlingsannons i andra medier, till

exempel i dags- eller facktidningar. Även om upphandlingsannonsen publiceras på annat håll måste upphandlingsannonsen inom jordbruket ändå alltid publiceras i HILMA-systemet.

Skyldigheten att lägga in en upphandlingsannons inom jordbruket ankommer i första hand på upphandlaren. Om upphandlaren ändå inte själv har publicerat upphandlingsannonsen inom jordbruket innan stödet beviljas, måste den NTM-central som beviljat stödet lägga in annonsen för stödtagarens räkning. Genom detta säkerställer man tillräcklig offentlighet för upphandlingen i alla situationer och förhindrar att det uppstår situationer där ett beviljat stöd blir obetalt endast för att stödtagaren inte har lagt in en behörig upphandlingsannons. NTM-centralen begär uppgifterna för annonsen av stödtagaren.

Om upphandlingen undantagsvis utförs som direktupphandling föreligger ingen skyldighet att annonsera.

3.4. Upphandlingsannons inom jordbruket

Upphandlaren och NTM-centralens upphandlingsannonser inom jordbruket har olika innehåll.

NTM-centralens upphandlingsannons inom jordbruket är ett tillkännagivande av att investeringsstöd enligt lagen om strukturstöd till jordbruket har beviljats och att en tidsfrist för genomförande av upphandlingen enligt beslutet har fastställts för stödtagaren. NTM-centralen publicerar information om var och när anbudsfrågan är tillgänglig. ***Upphandlaren måste utarbeta ett dokument för anbudsfrågan som ska vara tillgängligt för anbudsgivarna under den tid som nämns i NTM-centralens upphandlingsannons och från den plats som anges i annonsen.***

Tidsfristen för inlämnande av anbud definieras inte, men den ska alltid vara skälig i förhållande till upphandlingen. När tidsfristen fastställs ska utgångspunkten vara att ju större eller mer avvikande upphandlingen är, desto längre är tidsfristen.

En upphandlingsannons inom jordbruket som publiceras av upphandlaren ska åtminstone innehålla följande uppgifter:

- 1) upphandlarens officiella namn, företags- och organisationsnummer samt kontaktuppgifter,
- 2) upphandlingens art, föremålet för upphandlingen och den kommun där investeringen genomförs,
- 3) huruvida delanbud eller alternativa anbud accepteras,
- 4) en med beaktande av upphandlingens storlek och art skälig tid för inlämnande av anbud,
- 5) var, hur och när anbudsfrågan är tillgänglig.

En upphandlingsannons inom jordbruket som publiceras av närings-, trafik- och miljöcentralen ska innehålla följande uppgifter:

- 1) stödmottagarens officiella namn, företags- och organisationsnummer samt kontaktuppgifter,

- 2) upphandlingens art, stödobjektet och den kommun där investeringen genomförs,
- 3) tiden inom vilken den åtgärd som stöds ska genomföras enligt beslutet om beviljande av stöd,
- 4) var och när anbudsfrågan är tillgänglig, t.ex. den sökandes telefonnummer, e-postadress, www-sidor och det datum efter vilket handlingen i fråga är tillgänglig.

3.5. Utarbeta anbudsfrågan

Anbudsfrågan är det viktigaste dokumentet i hela upphandlingsförfarandet. Den måste vara klar, entydig och specificerad så att den möjliggör en likvärdig och icke-diskriminerande behandling av anbudsgivarna. Anbudsfrågan kompletterar upphandlingsannonsen, om motsvarande uppgifter inte har lämnats i stödtagarens Hilma-annons.

Det lönar sig att göra klar anbudsfrågan redan innan annonsen om upphandlingen publiceras.

I anbudsfrågan uppges alla krav som anknyter till föremålet för upphandlingen och anbudsgivaren samt kriterierna för val och jämförelse av anbud. De uppgifter som lämnas i anbudsfrågan ska motsvara upphandlingens innehåll, storlek och karaktär.

Anbudsfrågan ska vara så tydlig att det utifrån den är möjligt att lämna anbud som kan mätas med samma mått och som är jämförbara. Anbudsfrågan och de anbud som grundar sig på den ska göras skriftligen.

Anbudsfrågan eller den upphandlingsannons inom jordbruket som sökanden/stödmottagaren upprättar ska åtminstone innehålla följande uppgifter

- 1) upphandlarens officiella namn, företags- och organisationsnummer samt kontaktuppgifter,
- 2) den adress till vilken anbudet ska skickas,
- 3) en med beaktande av upphandlingens storlek och art skälig tid för inlämnande av anbud,
- 4) benämningen på upphandlingen, den kommun där investeringen genomförs och föremålet för upphandlingen inklusive tillräckliga *tekniska specifikationer*,

De tekniska specifikationerna av ett byggprojekt beror på byggplatsen, typen av byggnad och sättet att genomföra projektet. Utöver huvudritningarna och byggbeskrivningen kan det behövas exaktare utredningar (arbetsritningar) t.ex. om grunden (schaktningar, pålningar), stomkonstruktioner, VVS- och automationsanordningar.

- 5) grunden för valet av anbud, vilken kan vara det lägsta priset eller att anbudet ska vara det totalekonomiskt mest fördelaktiga; om det är det totalekonomiskt mest fördelaktiga anbudet som ska väljas, ska jämförelsekriterierna och deras prioritetsordning anges,
- 6) krav som gäller anbudsgivarnas ekonomiska situation samt tekniska och yrkesmässiga kvalifikationer och övriga krav samt en förteckning över de handlingar som anbudsgivaren ska tillhandahålla för bedömningen av detta,

7) huruvida delanbud eller alternativa anbud accepteras.

Anbudsförfrågan ska innehålla också andra upplysningar som är av väsentlig betydelse med tanke på upphandlingsförfarandet och utarbetandet av anbud. Om anbudsförfrågan och upphandlingsannonsen avviker från varandra i fråga om innehåll, är det upphandlingsannonsen inom jordbruket som ska följas.

Anbudsförfrågan ska vid den tidpunkt som anges i upphandlingsannonsen inom jordbruket utan dröjsmål skickas till de leverantörer som bett om den eller göras tillgänglig för leverantörerna med elektroniska medel.

3.6. Val av anbudsgivare och anbud

Valet av anbudsgivare och anbud ska göras med iakttagande av kriterierna i upphandlingsannonsen eller anbudsförfrågan. Anbudsgivarnas lämplighet ska bedömas på grundval av på förhand angivna kriterier för anbudsgivarnas ekonomiska och finansiella ställning, tekniska prestationsförmåga eller yrkesmässiga kvalifikationer eller på grundval av andra objektiva och icke-diskriminerande kriterier. Ur anbudsförfarandet ska en sådan anbudsgivare uteslutas som inte har tekniska, ekonomiska eller andra förutsättningar att genomföra upphandlingen. Sådana kriterier kan till exempel vara att anbudsgivaren försummat att betala skatter eller socialskyddsavgifter eller gjort sig skyldig till brott som väsentligt försämrar anbudsgivarens pålitlighet som genomförare av upphandlingen. Om upphandlaren märker att anbudsgivaren inte har förutsättningar att genomföra upphandlingen ska anbudsgivaren uteslutas ur anbudstävlan. Bedömningen av anbudsgivarens lämplighet och eventuell uteslutning ur anbudstävlan ska ske som ett separat skede innan anbuderna jämförs.

Det anbud ska antas som totalekonomiskt sett är det mest fördelaktiga för upphandlaren eller det som har det lägsta priset. Då det totalekonomiskt mest fördelaktiga anbudet används som *urvalskriterium* ska upphandlaren iaktta de jämförelsekriterier som angetts på förhand i upphandlingsannonsen eller anbudsförfrågan och prioriteringsordningen för dem. Upphandlaren får fritt tänka igenom jämförelsekriterierna, men de ska ändå alltid anknyta till föremålet för upphandlingen och möjliggöra en objektiv bedömning av anbuderna.

Vid valet av anbud ska fästas uppmärksamhet på att anbudsgivarna har haft samma information och villkor för lämnandet av anbud. Om anbuderna till någon del inte är tillräckligt tydliga kan upphandlaren be anbudsgivaren precisera detaljerna i anbuderna, men då måste man se till att det inte äventyrar en likvärdig behandling av anbudsgivarna.

3.7. Beslut om upphandlingen

Upphandlaren ska avfatta ett skriftligt beslut om anbudsgivarnas ställning och upphandlingen. Beslutet ska motiveras. Beslut kan fattas också stegvis under upphandlingsförfarandet, till exempel beslut om anbudsgivarens lämplighet eller om hur anbuderna motsvarar anbudsförfrågan. *Också val av direktupphandling är ett beslut om upphandling som ska motiveras skriftligt.*

De faktorer som väsentligen påverkat avgörandet ska framgå av beslutet. Sådana faktorer är till exempel grunderna för att en anbudsgivare eller ett anbud har förkastats och de kriterier som använts vid jämförelsen av anbud för att få fram det eller de anbud som godkänts. I beslutet eller de handlingar som hör samman med det ska anges på vilka grunder upphandlaren har bedömt anbudsgivarnas lämplighet eller på vilka grunder man har ansett att anbudet strider mot anbudsförfrågan. Kriterierna för anbudsjämförelsen ska anges så exakt att anbudsgivarna kan bedöma på vilket sätt deras anbud har bedömts i fråga om vart och ett jämförelsekriterium och hur anbudet har placerat sig i förhållande till andra anbud.

När ett anbud förkastats måste det framgå av beslutet att enligt 40 a § i strukturstödslagen har anbudsgivaren rätt att få ett motiverat svar av den NTM-central som har beviljat stödet om huruvida upphandlingen har skett på ett sätt som uppfyller villkoren för utbetalning av stöd. Av beslutet ska dessutom framgå den tidsfrist inom vilken en anmälan om saken måste göras till NTM-centralen. *Enligt lagen om strukturstöd ska anmälan göras inom två veckor från det att anbudsgivaren har fått kännedom om att anbudet förkastats.*

Upphandlarens beslut och de handlingar som hör samman med det ska delges dem som saken gäller. Också ett annat beslut än att anta anbudet, till exempel beslut om uteslutande av anbudsgivaren ur anbudstävlan ska delges parterna. För delgivningen används i första hand den elektroniska kontaktinformation som anbudsgivaren uppgett för upphandlaren, vilket i praktiken innebär e-postadressen eller telefaxnumret. Mottagaren av meddelandet anses ha fått del av beslutet den dag det elektroniska meddelandet har avsänts, om inte mottagaren kan visa att meddelandet har nått mottagaren vid en senare tidpunkt. En sådan motivering kan till exempel vara att dataförbindelserna inte fungerat. Alternativt kan beslutet också delges per post som brev. Då anses mottagaren ha fått del av beslutet den sjunde dagen efter att brevet avsänts, om inte något annat visas.

3.8. Sluta ett upphandlingskontrakt

Stödtagaren måste sluta ett skriftligt kontrakt över den upphandling som avsågs i anbudstävlan. Kontraktet kan vara ett uttryckligt separat avtalsdokument mellan stödtagaren och leverantören. När det gäller tydliga varuupphandlingar kan som kontrakt också betraktas ett orderdokument och en orderbekräftelse varav framgår att upphandlingen enligt anbudshandlingarna utförs med en utsedd leverantör.

3.9. Spara upphandlingsdokumenten och lämna in dem till myndigheten

Upphandlaren ska bevara

- 1) den upphandlingsannons inom jordbruket som upphandlaren har publicerat,*
- 2) anbudsförfrågan och de handlingar som hänför sig till sändandet av anbudsförfrågan,*
- 3) anbuden,*
- 4) de handlingar som hänför sig till valet av anbudsgivare och anbud,*
- 5) upphandlingsbesluten och de handlingar som hänför sig till delgivningen av dem.*

Betalningen av investeringsstöd förutsätter att konkurrensutsättningshandlingarna skickas till NTM-centralen som bilaga till ansökan om utbetalning. Till ansökan om utbetalning av investeringsstöd ska fogas beslutet om upphandlingen (punkt 3.7 i anvisningen) samt upphandlingsannonsern från webbplatsen hankintailmoitukset.fi (punkt 3.4). Om upphandlingen har gjorts som direktupphandling måste användningen av direktupphandling motiveras (punkt 3.2).

3.10. Upphandlingsdokumentens offentlighet

Upphandlingsdokumentens offentlighet regleras av lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) även om den upphandlande enheten inte är en myndighet. De anbudshandlingar och uppgifter som ett företag som deltar i upphandlingen lämnar in blir i regel offentliga i samband med upphandlingsprocessen på följande sätt:

Upphandlingsbeslutet blir offentligt när det har undertecknats. Då blir informationen om vilket pris och annan faktor som använts som grund för anbudet alltid offentlig.

Anbudshandlingarna blir offentliga för parterna, dvs. de andra anbudsgivarna, när upphandlingsbeslutet har fattats. Detta innebär att de anbudsgivare som deltog i anbudsförfarandet har rätt att ta del av de andra anbudsgivarnas anbudshandlingar.

Offentligheten gäller dock inte sekretessbelagda uppgifter som exempelvis anbudsgivarens affärs- och yrkeshemligheter och vissa uppgifter som rör personer.

4. Försummande av upphandlingsförfarandet enligt stödbeslutet

När det gäller investeringsstöd till gårdsbruk kan brister i upphandlingsförfarandet enligt stödbeslutet leda till att stödet går helt eller delvis förlorat, eller om stödet redan har betalats till stödtagaren, att stödet återkrävs helt eller delvis.

I fråga om upphandlingar som överskrider de nationella tröskelvärdena har en anbudsgivare vars anbud inte har lett till upphandlingskontrakt i samband med upphandlingsförfarandet rätt att av den NTM-central som beviljat stödet få ett motiverat svar på om upphandlingen har genomförts på ett sätt som uppfyller förutsättningarna för att betala stöd. Tidsfristen för begäran om svar är två veckor från det att anbudsgivaren fått vetskap om att anbudet har förkastats.

Blanketter och ytterligare information om konkurrensutsättning av upphandlingar finns på adressen:

<http://www.hankintailmoitukset.fi/sv/>

- blanketter
- publicerade upphandlingsannonser
- info om annonseringen om upphandlingar

Ytterligare information om konkurrensutsättning av upphandlingar och om reglerna för upphandling finns också på följande webbsidor:

www.upphandling.fi

- Finlands Kommunförbunds rådgivningsenhet för offentlig upphandling
- mängder av information om upphandlingsförfaranden
- upphandlingslagar och förordningar
- rättspraxis om upphandling

<http://www.tem.fi/julkisethankinnat.fi/sv/>

- arbets- och näringsministeriets webbplats om offentliga upphandlingar
- upphandlingsreglering
- aktuellt om upphandlingar